

Lärarhögskolan i Stockholm
Institutionen för individ,
omvärld och lärande

KURSPLAN

I1084B

Fastställd: 2005-03-14

Versionsnr: 1

Kursplanen gäller fr. o m termin V06

1(3)

FUNKTIONSHINDER, DELAKTIGHET & LÄRANDE, 10 poäng **Disability, Participation and Learning, 10 Credits Points/15 ECTS**

LÄRDOK-kod: I1084B

1 BESLUT OCH RIKTLINJER

Kursen omfattar 10 poäng inom 1-20 poängsnivån och är en breddningsspecialisering i lärarprogrammet i ämnet specialpedagogik. Den kan även läsas som fristående kurs. Kursen vänder sig till studenter som ämnar arbeta med barn/unga/vuxna från 1 års ålder upp till vuxenutbildning (förskola, förskoleklass, grundskola, särskola, specialskola, gymnasieskola, specialskola, vuxenutbildning). Kursansvarig institution är Institutionen för individ, omvärld och lärande. Kursplanen är beslutad av prefekten vid Institutionen för individ, omvärld och lärande 2005-03-02 och fastställts av Nämnden för grundutbildning, forskning och forskarutbildning 2005-03-14.

Kursplanen ersätter tidigare kurser I2026F och moment 2 i I1037B för studenter som påbörjar kursen fr o m termin V06.

2 FÖRKUNSKAPSKRAV

För tillträde till kursen som breddningsspecialisering i lärarprogrammet krävs att vara antagen till lärarprogrammet samt ha genomfört Grundkurs i specialpedagogik 1-10 poäng eller motsvarande.

För tillträde till kursen som fristående kurs krävs lärar-, förskollärary- eller fritidspedagogexamen eller annan högskoleexamen om minst 80 poäng samt Grundkurs i specialpedagogik 1-10 poäng eller motsvarande.

Som motsvarande bedöms specialpedagogisk inriktning i lärarprogrammet, speciallärarexamen, specialpedagogexamen eller antagen till och minst godkänt resultat från specialpedagogiska programmet 1-20 poäng.

3 SYFTE

Kursens övergripande syfte är att studenten utvecklar fördjupade kunskaper för att förebygga och åtgärda svårigheter i lärandemiljöer. Vidare är syftet att studenten utvecklar förmåga att:

- Finna lösningar på individ-, grupp-, organisations- och samhällsnivå.
- Leda grupper utifrån delaktighetsperspektiv.
- Undersöka, reflektera och använda dokumentation som arbetssätt.
- Kartlägga skillnader mellan individers förutsättningar och miljöns krav.
- Arbeta tillsammans med föräldrar utifrån ett delaktighetsperspektiv.

4 INNEHÅLL OCH UPPLÄGGNING

Kursen består av ett moment om 10 poäng, varav 2 poäng VFU för studenter i läraryrket alternativt fältstudier inom egen verksamhet för studenter på fristående kurs.

Kursen genomförs via föreläsningar, självständigt individuellt arbete, arbete i smågrupper, inlämningsuppgifter. Inom VFU/fältstudier genomförs undersökningar och dokumentation av olika funktionshinder, delaktighet och lärande. IKT, informationsteknik och kommunikation med hjälp av Internet används. Kursen bygger på tvärvetenskaplig grund med utgångspunkt i de beteendevetenskapliga, samhällsvetenskapliga och medicinska/biologiska forskningsfälten. Innehåll:

- Grundläggande kunskap om de vanligaste funktionshindren med utgångspunkt från individens och omgivningens möjligheter och begränsningar i lärandesituationen
- Miljö- och riskfaktorer för barn och unga, inkl psykosocial problematik och koncentrationssvårigheter
- Värdegrund och kulturella skillnader
- Individuella utvecklingsplaner och åtgärdsprogram
- Kommunikation i ett helhetsperspektiv
- IKT i det specialpedagogiska arbetet.

Vidare ingår forskningsmetodiska inslag, demokratifrågor, mänskliga rättigheter, genusfrågor och frågan om en skola för alla.

Under kursens gång ges studenterna möjlighet att påverka kursens innehåll och arbetssätt. Lärare och studenter ska i samråd konkretisera kursens syften och formulera mål för undervisningen. Vid frånvaro skall ersättningsuppgift genomföras efter överenskommelse med kursansvarig. Kursen utvärderas elektronisk.

5 EXAMINATION

I kursen ingår en individuell skriftlig examinationsuppgift som graderas U/G/VG samt en gruppuppgift som redovisas muntligt och skriftligt och graderas U/G. Bägge uppgifterna är knutna till VFU/fältstudier.

Som betyg på kursen används något av uttrycken Väl Godkänd, Godkänd eller Underkänd. För att erhålla betyget Godkänd på hel kurs krävs godkänt resultat på bägge

examinationsuppgifterna samt att inlämningsuppgifter genomförts. För att erhålla betyget Väl Godkänd på hel kurs krävs dessutom väl godkänt resultat på den individuella examinationsuppgiften.

Studenter som godkänts på kursen ska på begäran erhålla kursbevis.

6 KURSLITTERATUR OCH ÖVRIGA LÄROMEDEL

Obligatorisk gemensam litteratur

Høien, T., & Lundberg, I. (2001). *Dyslexi från teori till praktik*. Stockholm: Natur & Kultur. (359 s).

alternativt

Frost, J. (2002). *Läsundervisning. Praktik och teorier*. Stockholm: Natur & Kultur. (256 s).

Fyhr, G. (1999). *Den "förbjudna sorgen"*. Stockholm: Sph. (47 s).

Torstensson-Ed, T. (2003). *Barns livsvärld*. Lund: Studentlitteratur. (192 s).

Grunewald, K. (1996). *Medicinska omsorgsboken*. (4:e rev. upplagan). Stockholm: Natur och Kultur. (328 s).

International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF). World Health Organisation (WHO). <http://www.who.int/classifications/icf/en/>

Lagerheim, B. (1994). *Att utvecklas med handikapp: möjligheter och begränsningar hos barnet, familjen och omgivningen*. Stockholm: Almqvist & Wiksell. (242 s).

Mattsson, L. (2004). *Janus Korczak och barnens värld*. Lund: Studentlitteratur. (156 s).

Roll-Pettersson, L. (2001). Parents talk about how it feels to have a child with a cognitive disability. *European Journal of Special Need Education*, 16 (i), 1-14.

SOU 1997:108 Kapitel 2. Att ha makt över språket – en rättvis och demokratisk fråga (s. 15-59) och kapitel 4. När barn/inte/lär sig läsa och skriva. (s. 11-139, s. 251-261). *Att lämna skolan med rak rygg. Slutbetänkande av Läs- och Skrivkommittén*. Stockholm: Fritzes.

Till detta tillkommer valbar litteratur om ca 800 sidor som väljs i samråd med kursansvarig. Inom ramen för den valbara litteraturen ska väljas nödvändig litteratur för arbete med VFU/fältstudier och fördjupning i valt funktionshinderområde.